

Доброволно обявление (формуляр Е1) за предварителни пазарни консултации

Предварителните пазарни консултации (Preliminary Market Consultations) са въведени с Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС, с цел повишаване ефективността на процеса по възлагане на обществените поръчки. В чл. 40 от Директива 2014/24/ЕС е предвидена възможност възложителите да провеждат пазарни консултации с цел подготовка на възлагането на обществена поръчка и информирание на икономическите оператори за плановете и изискванията на възложителите във връзка с бъдеща обществена поръчка.

В ЗОП разпоредбите на директивите са транспонирани в чл. 44 - Пазарни консултации и външно участие при подготовка на документацията. Разликата в наименованието на термините „пазарни консултации“ (по ЗОП) и „предварителни пазарни консултации“ (по директивите) произтича от превода от английски език, но значат едно и също нещо.

С въвеждане на формуляр Е1, съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/2884 на Комисията от 20 декември 2023 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780 за установяване на стандартните формуляри за публикуването на обявления в областта на обществените поръчки, възложителите ще имат възможност да публикуват пазарните си консултации в ОВ на ЕС (респ. TED). Публикуването е доброволно, по преценка на възложителя. Причината за въвеждане на формуляра е осигуряване на възможност за по-голяма публичност при проучване на пазара с цел ангажиране на повече заинтересовани страни, включително чуждестранни. Преследват се и целите на стратегическите обществени поръчки и по-конкретно на обществените поръчки за иновации, при които провеждането на пазарни консултации е прието за добра практика¹.

Формулярът е подходящ за анонсиране и на т.нар. “отворени пазарни консултации“ (“Open Market Consultations”). Този тип консултация е открит диалог между възложителя(ите) и пазара, при който възложителите искат мнението на пазара, за да установят способността му да отговори на нуждите на възложителя(ите)². Всички потенциално заинтересовани икономически оператори на пазара са поканени да присъстват на откритата пазарна консултация (чрез обявяване на откритата пазарна консултация в TED). Консултациите целят да изяснят дали нуждата се задоволява от лесно достъпно търговско решение, или за задоволяването ѝ са необходими научноизследователска и развойна дейност (НИРД) или близка до пазара иновация. Когато решението на потребността не е лесно достъпно, откритата пазарна консултация помага на възложителя да избере правилния подход за възлагане на обществена поръчка за иновации. Ако ще е необходима научноизследователска и развойна дейност, за да се отговори на потребността, подходящият избор е предварителна пазарна консултация (евентуално последвана от обществена поръчка за иновативно решение). Ако вече има подходящи иновационни решения, които са близо до пазара, които вече са преминали етапа на научноизследователската и развойна дейност и са готови за търговско внедряване от клиент, който ги пуска на пазара, подходящият избор е обществена поръчка за иновативно решение.

¹ Виж т. 4.1.2. Предварителна пазарна консултация от Насоките за обществени поръчки за иновации на ЕК, <https://www2.aop.bg/politiki-i-strategicheski-dokumenti/op-za-inovacii/>

² What is an Open Market Consultation (OMC) and why is it important to conduct in an innovation procurement process?, <https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/node/11962#:~:text=An%20open%20market%20consultation%20is%20an%20open%20dialogue.to%20meet%20the%20needs%20of%20the%20procurer%20%28s%29.>